

Student & Lector

Een steekproef

Aanleiding

Sinds 2001 kent het Nederlandse hoger onderwijs lectoraten. Deze lectoraten worden vormgegeven door zogenaamde lectoren: hoog gekwalificeerde professionals uit de beroepspraktijk die hun kennis en netwerk inzetten om de maatschappelijke functie van het hoger beroepsonderwijs beter vorm te geven. In het oorspronkelijke convenant tussen het ministerie van OCW en de HBO-raad zijn aan het instellen van lectoraten de volgende doelstellingen verbonden: de bijdrage aan de kennisinfrastructuur, de input vanuit de bijdrage aan economie en samenleving en verbetering van de maatschappelijke positie van Hbo-instellingen. De voor het ISO meest gewichtige doelstelling is de bijdrage van de lector aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs door begeleiding van docenten en studenten.

Voor verbetering van het onderwijs is het voor studenten van groot belang dat de lector herkenbaar is. Ook docenten en studenten moeten concrete resultaten beleven van zijn werkzaamheden. Om de toegevoegde waarde van lectoren voor studenten in kaart te brengen heeft het ISO een steekproef gehouden.

Steekproef

Het ISO heeft een steekproef gedaan onder 326 Hbo-studenten van verschillende instellingen. In deze steekproef werd gevraagd naar hun persoonlijke ervaring met lectoren, of zij het lectoraat wenselijk vinden en in hoeverre zij graag meer contact zouden willen hebben met lectoren.

Meer dan driekwart van de ondervraagden zei geen idee te hebben wat een lector is of doet. Van de onderzochte studenten gaf slechts 23% aan bekend te zijn met het fenomeen 'lector'. Van deze groep studenten gaf slechts 40% procent aan ooit op enige wijze via een docent de invloed van de lector op zijn onderwijs heeft gemerkt. Over de hele linie is te zien dat maar liefst 91% van de studenten nog nooit in enige vorm of op enige wijze contact heeft gehad met een lector.

Van de studenten die op de hoogte waren van de functie van de lector gaf meer dan driekwart van de ondervraagden aan wel een positief beeld te hebben van de lector. Daarbij gaf 60% van deze studenten aan graag meer contact te willen met de lector.

De OECD geeft in haar rapport aan kansen te zien in het concept van lectoraten, maar geeft tegelijkertijd aan dat de uitvoering vaak nog te wensen overlaat.¹

Uit de meting 2006 van de SKO² over lectoren in het hoger beroepsonderwijs blijkt dat instellingen grote vorderingen laten zien. Er is op instellingsniveau contact met het bedrijfsleven en er wordt intensief nagedacht over de relatie tussen Hbo en de beroepspraktijk. Het ISO ziet dit als een zeer positieve ontwikkeling en onderkent de positieve bijdrage die lectoraten leveren voor de kennis- en vaardighedenontwikkelingen van studenten. Toch hoort het ISO veel geluiden van studenten dat de bijdrage van de lector aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs voor hen nog weinig merkbaar is. Jammer genoeg lijken studenten op dit moment weinig voordelen te ondervinden van de lectoraten. Lectoren lijken voor instellingen slechts parapedaardjes te zijn die de instelling extern goed neer kunnen zetten.

---

¹ OECD, *Thematic Review of Tertiary education- the Netherlands* 2007 p.45 ev

² SKO, *Lectoraten in het hogerberoepsonderwijs meting 2006*, september 2006

Conclusie en aanbevelingen

Het ISO blijft van mening dat lectoraten een goede aanvulling zijn op het onderwijs in de Hbo-sector. Vooral in de rol van de lector in de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs is nog een flinke slag te slaan. Om kwaliteit van het onderwijs te verbeteren is het noodzakelijk dat de lectoren meer zichtbaar te werk gaan en studenten vaker betrekken bij hun werkzaamheden. Tot nog toe gebeurt dit te weinig. Het is teleurstellend dat 91% procent van de studenten aan instellingen waar lectoren actief zijn nog nooit in enige vorm of op enige wijze contact heeft gehad met een lector. Een succesvol lectoraat moet volgens het ISO niet alleen zijn kennis inzetten op managementniveau maar juist het onderwijsproces zichtbaar versterken. Het is te begrijpen dat gezien de huidige capaciteit van de lectoraten niet alle studenten direct betrokken kunnen worden, toch kan volgens het ISO de betrokkenheid flink worden vergroot.

Het merendeel van de studenten ziet, net als het ISO, de positieve kanten van het lectoraat. Een groot deel van de studenten geeft aan hierbij meer betrokken te willen worden. Het is zaak voor de lector zijn zichtbaarheid te vergroten en zijn werkzaamheden uit te breiden op een manier waarop studenten meer betrokken raken bij lectoraten. Om te bereiken dat de maatschappelijke positie van Hbo-instellingen daadwerkelijk wordt verbeterd is er een grotere investering nodig in lectoraten.

Het ISO is overwegend positief over de invoering van lectoren en lectoraten maar om het aanwezige potentieel optimaal te benutten en uit te breiden beveelt het ISO het volgende aan:

- Om de studenten in een eerder stadium kennis te laten maken met een lector dienen Hogescholen de voorlichting over de positie en functie van lectoren en hun lectoraten naar studenten beter vorm te geven.
- Om kennis op een directer wijze aan studenten over te dragen moeten Lectoren meer tijd aan de Hogeschool inrichten met het geven van (gast)colleges.
- Om de studenten optimaal te laten meeprofiteren van de kennis en het netwerk van de lector moeten de lectoraten meer afstudeerprojecten initiëren en begeleiden.
- Om de lectoraten zowel kwalitatief als kwantitatief te verbeteren dient de overheidsbijdrage voor de lectoraten via de SKO te worden verhoogd

Feiten en cijfers

Het ISO heeft een steekproef gehouden onder de studenten van de aangesloten instellingen. Deze mini-enquêteformulieren zijn willekeurig verspreid onder de studenten van negen Hbo-instellingen:

- Avans Hogescholen
- Hogeschool van Amsterdam
- Hogeschool InHolland
- Hogeschool Windesheim
- Hogeschool Rotterdam
- De Haagse Hogeschool
- Hanze Hogeschool
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
- Hogeschool Utrecht

De resultaten van deze enquête worden in deze notitie uiteengezet. Wanneer de enquêteresultaten laten zien dat er ruimte is voor verbetering, dan start het ISO een lobby om ervoor te zorgen dat studenten zoveel mogelijk profijt zullen gaan hebben van de lectoraten.

De afgenomen enquête bestaat uit 5 korte, to the point vragen waarvan 4 meerkeuze en 1 open vraag. De vragen zijn bewust kort gehouden zodat de enquête in 1 minuut is af te nemen. De gestelde vragen zijn achtereenvolgens:

1. Weet jij wat een lector is?
2. Denk jij dat je een goed beeld hebt van wat lectoren op jouw hogeschool doen?
3. Hoe vaak heb jij contact gehad met een lector?
4. Zou je meer contact willen hebben met een lector?

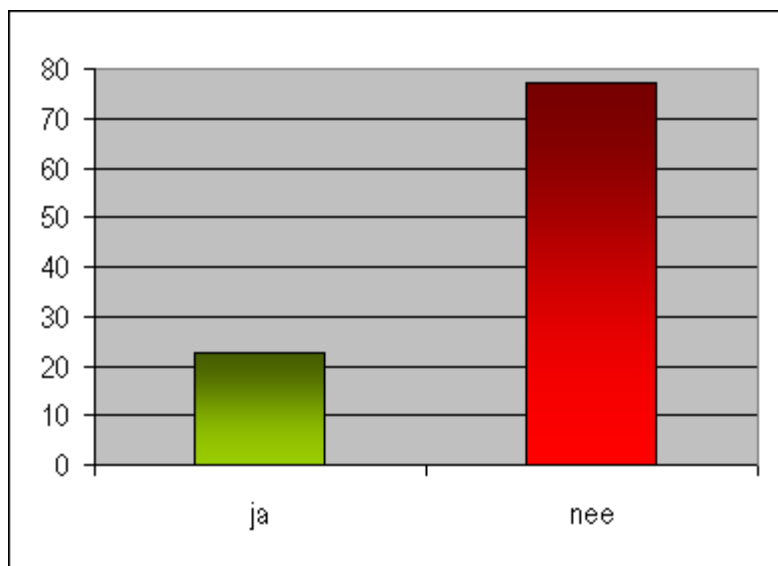
Totaal afgenomen enquêtes: 326

Weet jij wat een lector is?

Ja	Nee
74	252

percentages t.o.v. totaal

ja	nee
22,7	77,3

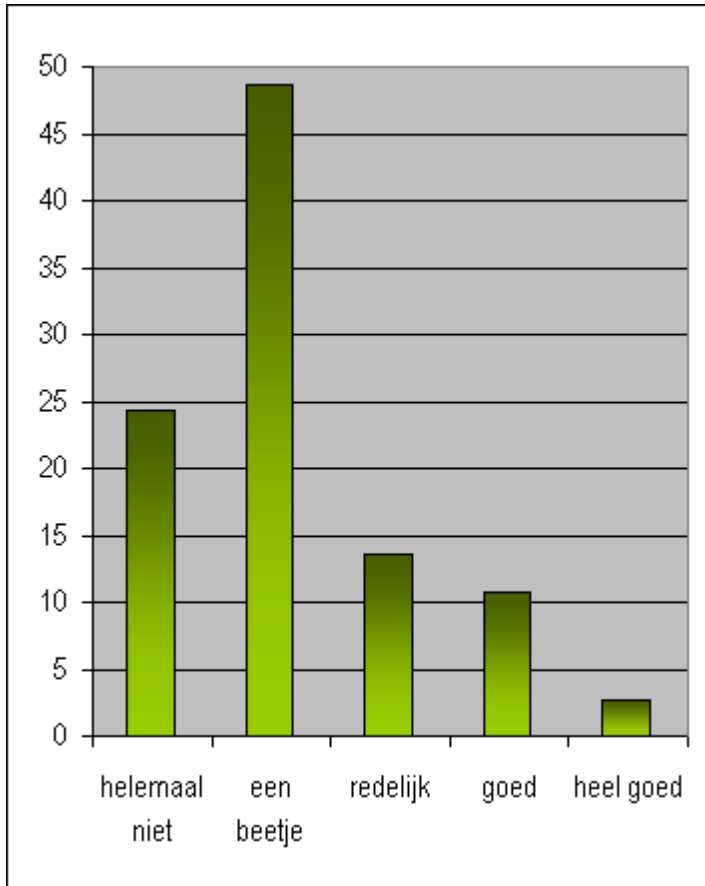

Goed beeld van een lector?

helemaal niet	een beetje	redelijk	goed	heel goed
18	36	10	8	2

percentages (t.o.v. JA)

helemaal niet	een beetje	redelijk	goed	heel goed
24,3	48,6	13,5	10,8	2,7

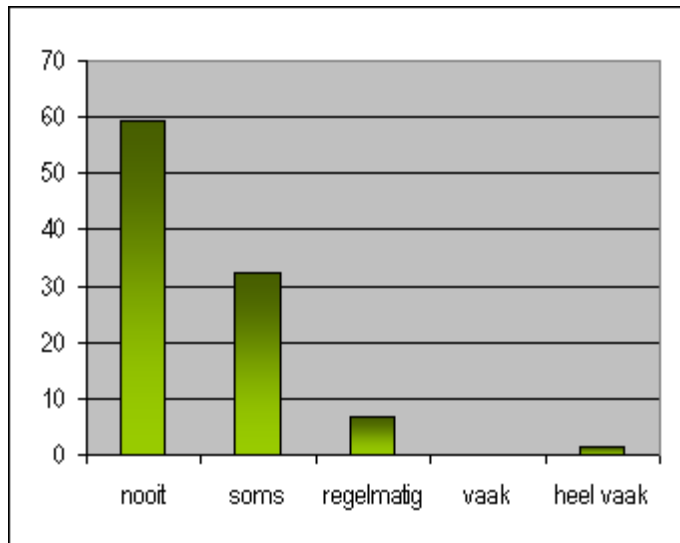

Hoe vaak contact gehad met lector?

nooit	soms	regelmatig	vaak	heel vaak
44	24	5	0	1

percentages (t.o.v. JA)

nooit	soms	regelmatig	vaak	heel vaak
59,5	32,4	6,8	0,0	1,4

Meer contact gewenst met lector?	
Ja	Nee
45	29

percentages (t.o.v. JA)	
ja	nee
60,8	39,2

